

Kisebb közlemények.

Petites communications.

M. kir. Központi Statisztikai Hivatal.

Office central royal hongrois de statistique.

Kinevezés. — *Nomination.*

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr a Központi Statisztikai Hivatal tisztviselői személyzetének sorában az alábbi kinevezéseket eszközölte:

1927. évi december hónapban: Szőke Lajos és Nemes Zsigmond stat. irodafőtiszteket stat. irodafelügyelőkké, Albert József stat. irodatisztet, stat. irodafőtisztte, Radimeczky Julia stat. iroda s.-tiszte, stat. irodatisztte.

1928. évi január hónapban: Ottinger Oszkár stat. ellenőrt, stat. főtisztte, Augusztiny Béla stat. tiszte,

stat. ellenőrré, dr. Szatala Ödönné stat. iroda s.-tiszte, stat. irodatisztte.

Halálozás. — *Décès.*

A M. kir. Központi Statisztikai Hivatalt folyó évi január hó 12-én súlyos veszteség érte Jász Sándor stat. tanácsosnak hirtelen bekövetkezett halálával. Az elhunyt 28 éves hivatali pályája alatt kevés megszakítással állandóan demografiai ügykörben dolgozva, fejtett ki értékes munkásságot. Hirtelen bekövetkezett halála 53 éves korában ragadta el körünkől.

Nemzetközi iparegészségügyi kongresszus és munkásvédelmi kiállítás Budapesten.

Congrès international d'hygiène industrielle et exposition de protection ouvrière à Budapest.

Du 2 au 8 septembre 1928 aura lieu, à Budapest, un Congrès international d'hygiène industrielle et une exposition de protection ouvrière, dont l'importance est accrue par cette circonstance que depuis la guerre, ce sera le premier congrès international de médecins en Hongrie. De l'étranger, on a annoncé déjà 15 rapports et 45 conférences pour le Congrès. La réunion à Budapest des savants de la protection ouvrière a une importance particulière à l'heure actuelle, où pour le développement de l'hygiène sociale, de la protection ouvrière et de la prévoyance sociale, s'ouvrent, en Hongrie aussi, de nouvelles voies et de nouvelles possibilités.

1928 szeptember 2—8-án Budapesten nemzetközi iparegészségügyi kongresszus és munkásvédelmi kiállítás lesz, melynek fontosságát növeli az a körülmény, hogy ez lesz a világháború óta az első nemzetközi orvoskongresszus Budapesten. A kongresszusra külföldről máris 15 referátumot és 45 előadást jelentettek be. A világ munkásvédelmi tudósainak Budapesten való tanácskozása különös jelentőséggel bír ma, amikor a szociálhigiénének, a gyakorlati munkásvédelemnek és szociális gondozás kiépítésének új útjai és lehetőségei nyitak meg Magyarországon is.

Személyi hírek.

Nouvelles personnelles.

Yves Guyot † (1843—1928). *M. Yves Guyot, l'éminent politique, publiciste, économiste et statisticien français, est mort à la fin de février 1928. Né à Dinan, le 6 septembre 1843, M. Yves Guyot a commencé comme journaliste, puis s'est distingué dans le Conseil municipal de Paris. Ayant été élu député avec le programme du parti républicain, il déploya, d'abord comme rapporteur du budget, puis comme ministre des travaux publics de 1889 à 1892, une grande activité pleine de résultats à la Chambre. Après la démission du gouvernement Carnot, il fut de 1892 à 1903 directeur du Siècle et à partir de 1912, directeur de l'Agence économique et financière. Excellent artisan de la vie scientifique où il eut une réputation mon-*

Yves Guyot † (1843—1928). *Yves Guyot, a kiváló francia politikus, publicista, nemzetgazda és statisztikus 1928 február végén elhunyt. Yves Guyot, aki 1843 szeptember 6-án Dinanban született, pályáját mint újságíró kezdte meg, majd a párizsi községtanácsban kifejtett közérdekű tevékenységével tette nevét ismertté. Republikánus pártprogrammal képviselővé választatván mint költségvetési előadó, 1889-től 1892-ig pedig mint közmunkaügyi miniszter politikai téren is nagy és eredményes munkásságot fejtett ki. Kormányának lemondása után 1892-től 1903-ig a „Siècle“ szerkesztője, utóbb (1912-től kezdve) pedig az „Agence économique et financière“ igazgatója volt. Yves Guyot politikai és publicista működése mellett a*

diale, M. Yves Guyot s'occupait surtout de questions d'économie politique; il était un des plus éminents représentants de l'école du libéralisme économique et du libre-échange. De ses ouvrages traitant ces sujets, on a traduit en hongrois deux précieuses études. (Du libre-échange international et l'ABC du libre-échange.) Eminent économiste, il était président de la Société d'économie politique de Paris, ainsi que de la Ligue du libre-échange et directeur du Journal des Economistes, le plus important périodique économique en France. Il déployait une activité également importante dans la statistique. Il fit plusieurs conférences dans la Société Statistique de Paris, dont il a été président pendant un an et qui, le 16 juin 1926, a célébré chaleureusement le cinquantième anniversaire de son élection de membre. Le Journal de la Société de Statistique de Paris a publié de lui une longue série des études statistiques. Sa grande autorité lui assurait une place éminente dans la vie de statistique internationale. D'abord membre titulaire, depuis 1895, puis membre honoraire (septembre 1924) de l'Institut International de Statistique, il fit à plusieurs Sessions des conférences ayant pour objet principalement les problèmes se rattachant à l'économie politique. Ces conférences (Les facteurs des prévisions économiques, De la répercussion de droits de douane, Evaluation de la fortune privée en France d'après les éléments fiscaux, etc.) ont paru dans le Bulletin de l'Institut. De ses principaux ouvrages scientifiques, citons La Science économique, Etudes sur les doctrines sociales du christianisme, Sophismes socialistes et faits économiques, Le Commerce, L'Industrie, Inflation et déflation, ainsi que le Dictionnaire du commerce, de l'industrie et de la banque, qu'il a rédigé avec M. Raffalovich. Membre, depuis sa création, du Conseil supérieur de statistique de France, M. Yves Guyot était membre honoraire des Sociétés de statistique anglaise et américaine, et membre correspondant de la Commission centrale de statistique de Belgique et de plusieurs sociétés scientifiques françaises et étrangères.

tudományos életnek világszerte ismert nevű, kitűnő munkása volt. Főleg a közgazdaságtudomány kérdéseivel foglalkozott s a gazdasági liberalizmus és a szabadkereskedelem tanait hirdető iskolának legjelesebb képviselői közé tartozott; idevágó irodalmi munkásságának két értékes tanulmánya „A nemzetközi szabadkereskedelemről” és „A szabadkereskedelem ábécéje” címmel magyar nyelvre is lefordítatott. Mint kiváló nemzetgazda, elnöke volt a francia Közgazdasági Társaságnak, szerkesztője hazája legtekintélyesebb közgazdasági folyóiratának, a „Journal des Economistes”-nek, elnöke a „Ligue du libre-échange”-nek stb. De ugyanilyen fontos munkásságot fejtett ki statisztikai téren: számos előadást tartott a Párizsi Statisztikai Társaságban, mely őt, aki egy éven át elnöke is volt a Társaságnak, 1926 június 16-án tagságának félszázados évfordulója alkalmából melegen ünnepelte, s melynek folyóirata, a „Journal de la Société de Statistique de Paris” tollából a statisztikai értékek hosszú sorát hozta. Nagy tekintélye a nemzetközi statisztikai életben is méltó pozíciót biztosított Yves Guyotnak. A Nemzetközi Statisztikai Intézet 1895-ben rendes, 1924 szeptemberben pedig tiszteletbeli tagjává választotta s az Intézet több kongresszusán előadással is szerepelt. Ez előadásainak nagyobb része a közgazdasággal szoros kapcsolatban álló statisztikai problémákkal foglalkozott és az Intézet Bulletinjeinek egyes kötetekben jelent meg, többek között „Les facteurs des prévisions économiques, De la répercussion de droits de douane, Evaluation de la fortune privée en France d'après les éléments fiscaux” címmel. Nagyobb tudományos művei közül megemlíthetjük még „La Science économique, Études sur les doctrines sociales du christianisme, Sophismes socialistes et faits économiques, Le Commerce, L'Industrie, Inflation et déflation” című könyveit és tanulmányait, valamint a Raffalovich társaságban szerkesztett „Dictionnaire du commerce, de l'industrie et de la banque” című munkát. Yves Guyot megalakítása óta tagja volt a francia Legfőbb Statisztikai Tanácsnak, ezenkívül tiszteletbeli tagja az angol és amerikai statisztikai társaságoknak, levelező tagja a Belga Központi Statisztikai Bizottságnak s még számos bel- és külföldi tudományos egyesületnek.

A vándormozgalom.

Mouvement migratoire.

Az 1922. évi nemzetközi munkaügyi konferencia határozata értelmében a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal mintegy 50 országból kap rendszeresen adatokat a ki-, be- és visszavándorlási mozgalmakról. A Hivatal ezeket az adatokat a „*Chronique mensuelle des Migrations*”-ban ismerteti. E kiadvány utolsó számában megjelent adatok szerint

az *Egyesült Államokba* az 1926/27. pénzügyi évben 335.175 külföldi vándorolt be. Ez a szám némi emelkedést mutat az előző év adatával szemben, habár a bevándorlás korlátozásait továbbra is fenn tartották. *Kuba* és *Panama* ellenben a bevándorlásra vonatkozó szigorú intézkedéseket újabban enyhített.

A világ hajóépítése 1927-ben.

Construction de navires du monde en 1927.

A *Lloyd's Register* közli, hogy az 1927. év folyamán a kereskedelmi hajók építése lendületet mutatott. Összesen 802 új hajót bocsátottak vízre 2·3 millió tonnatartalommal. Az összes tonnatartalomban a Britbirodalom 1·23 millió tonnával (54%) részesedett, az előző évnek a szén-sztrájk következtében mindössze 640 ezer tonnát tevő produkcióját igyekezték pótolni.

Az utolsó évek hajóépítési adatai a következők (ezer tonnában):

1908—10 átlag	1.798
1913	„	3.333
1919—20	„	6.503

1923—25 átlag	2.028
1926	„	1.675
1927	„	2.286

Az 1908—10-es évek lanyhaságával szemben az 1913. év a háború előtti maximumot képviseli. Ez a maximum is megkétszereződik a háború utáni regenerációs időszakban (1919—20). A következő évek folyamán normálisabb mederbe terelődik a hajóépítés. Az 1926. év tonnaadata az angol hajógyártás visszaesése miatt abnormisan kicsiny. A háború előtti maximumot a világprodukciónak még 1927-ben sem tudta elérni.

Terméseredmények.

Résultats de la production agricole.

A római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet közli: Hivatalos becslés szerint *Brit-Indiában* az 1927/1928. gazdasági évben búzával 12,396.000 hektárt, vagyis 65.400 hektárral nagyobb területet vetettek be, mint az előző évben és 383.000 hektárral többet, mint az 1921—1925. évek átlagában; a búzaterület növekedése tehát az előző évihez képest 0·5%-ot, az öt éves átlaghoz viszonyítva pedig 3·2%-ot tesz ki.

Argentínában az első hivatalos becslés szerint az 1927/1928. gazdasági évben 4,293.000 hektáron

termelnek tengerit. A tengeri termőterülete az 1921—1925. évi átlagos területhez (3,279.000 hektár) viszonyítva 30·9%-kal megnövekedett.

Hivatalos statisztikai adatok szerint *Oroszországban* az 1927. évben termelt: búza 204 millió (1926-ban 22 millió) q, rozs 246 (229) millió q, árpa 47 (55) millió q, zab 130 (143) millió q, tengeri 38 (36) millió q, lenmag 6 (5·2) millió q, kendermag 6 (5) millió q, lenfonal 3·4 (3·5) millió q, kenderfonal 5·1 (4·3) millió q.